

בנק הפועלים בע"מ

תזכיר פנימי 1400/1350

אל ח' א. שדה מאת

חנידון:

ניירות ערך

30.8.83

מצ"ב אני מציג לך התכתבות ביני לבין ח' סימנסון המדברת בעדך והמראה את המצב ליום 17.8.83.

בנוסף לגופים הנ"ל מחזיקים שני גופים נוספים (באמצעות בנק הפועלים לונדון) ניירות-ערך שנרכשו בעלות כוללת של כ-50 מיליון דולר.

מזה זמן להוכיח כי למרות תפקידו בבנק, כמרכז הפעילות הבינלאומית מעבר לים, לא ידע על עסקות שונות בסניף בנק הפועלים בשווייץ. התזכיר עוסק בגופים שונים הקשורים לבנק ולהם ניירות-ערך בשווייץ ובלונדון. במיסמך המקורי התאריך נרשם במכונת-כתיבה בתחתית העמוד (מחוץ לגלופה) - בשיפוץ הוא שינה צורתו לכתב-יד ונדד למעלה.

מצא את ההבדל
במיסמך המש"פ (למעלה) ש"העבירו גורמים אנונימיים לידיו של ח' שינוי מר"דני וירשובסקי, הושמטו שמו של שולח התזכיר וחתימתו. מהמיסמך המקורי שהגיע לידי העולם הזה (למטה) נראה בבירור כי השולח, שהוא גם החתום על המכתב, אינו אלא חיים ברגשטיין, שחסידינו מנסים

הפעלים בע"מ

תזכיר פנימי 1400/1350

ח' א. שדה מאת ח. ברגשטיין

ידון:

ניירות ערך

מצ"ב אני מציג לך התכתבות ביני לבין ח' סימנסון המדברת בעדה והמראה את המצב ליום 17.8.83.

בנוסף לגופים הנ"ל מחזיקים שני גופים נוספים (באמצעות בנק הפועלים לונדון) ניירות-ערך שנרכשו בעלות כוללת של כ-50 מיליון דולר.

בברכה,

ומלאכתו נעשית בידי זרים. אבל דומה שגילויי העולם הזה, המעלים חשד סביר שמאחורי המיכתבים האנונימיים עומדת כתובת אחת ברורה, תחייב את יחידתו של תת-ניצב יורם גונן לפעול. בנק הפועלים סירב להתייחס לגילויי העולם הזה. גיורא גוית עצמו נמצא לאחרונה בסיבוב שיחות אישיות עם עורכי-העיתונים. באותן שיחות הוא נותן הסברים משכנעים לטענות השונות, שהועלו נגדו בשנה האחרונה. אין ספק שהמיסמכים, שהבנק הציג לפני הרשויות השונות, הופכים את שיעור נכונותו להשנה בעיות רבות, כמו רוח ועדת-המפולת, למשל.

זה לגבי טיב ורצינות המיסמכים הנמצאים בידי וירשובסקי, ח' כים נוספים ועיתונאים רבים. נראה שבניגוד לריכרי גליה מאור, בנק ישראל ידע גם ידע על פעילות חברות-י"קש אלה בחו"ל, בעיקבות הסברים שנמסרו בזמנו לנגיד, משה מנרלכאום, בעל-פה. לא מכבר התבטא שר-המישטרה חיים בר-לב, שחקירת תיק-לוינסון הארץ זמן, משום שכמה מהנחקרים אינם שוהים בארץ. מישוה במישטרה הודרו להדליף - ואחר-כך להכחיש נמרצות - שברגשטיין מבוקש לח' קירה זאת. היום יושב ברגשטיין בלונדון

שונה מעל-דפי העולם הזה. מהמיכתב ברור שהשולח הוא ברגשטיין עצמו, שבוודאי חתום על התזכיר. אין כל ספק, אחרי קריאת מיכתב זה, שהוא ידע היטב על פעילות הבנק בחו"ל, ושיש מיסמכים בארץ, שלא נעלמו, והמוכחים זאת שחזר על גבי לבו. יש לזכור שבאותה תקופה היה ברגשטיין רמות-מפתח בבנק, שלט באופן בלעדי על הנעשה בפעילות הבנק מעבר לים והיה מעורב אישית בכל פעילות הבנק מעבר לים, שח' כים טוענים כי לא היתה חוקית. חקירת הגורמים השונים בתוך הבנק גילתה עוד כמה הפתעות מסוג

רבות, ידעתי כבירור שברגשטיין התנ"גד להסדר. הערבויות הוצאו כאשר ברגשטיין שהה בחו"ל. טואף (הכונה לאפרים טואף, מנהל מחלקת סחר-חוץ בהנהלה המרכזית) קיבל הוראות כאלה במישטרה. גם טואף לא היה מרוצה מההסדר, ועד כמה שידוע לי, בהנחיית ברגשטיין, כתב מיכתב לגוית והעמידו על חומרת העניין.

בהמשך מצויין שבנק ישראל ביטל את ההסדרים שאיפשרו את פעילות איפולים, ואז טיכסו ראשי התק"ם עצה עם גוית איד לעקוף את רועי הגוירה.

ממשך הכותב האלמוני: "כדי להוכיח שאכן גוית עמד וניצח על המלאכה, אני מצרף בזה את מיכתב התק"ם המופנה לאלי זמיר (מוזכר התק"ם לרשע) ולא לחיים ברגשטיין. זמיר פנה לגוית ולא לברגשטיין. אך יכול אפיה גוית להתנער מאחריות ולומר שלא הוא, אלא שבניין זה טיפל ברגשטיין, והוא אחראי על כל הרבר ולא אני, כפי שמסר גוית לח"כ רן כהן וכפי שאזכר בעמוד 441 בסיפרו של אריה אבנרי, רצח אופיין כותב המכתב בקי בוודאי בסיפרו של אבנרי, מגינו של לוינסון, וגם, ללא ספק, בסעיפים הרלוונטיים בחוק - שכן מדובר בחשדות-לכאורה לעבירות מטבע, שעבר הבנק, כאשר הוקמו חברות זרות בחו"ל ללא אישור המפקח על מטבע-חוז, וכן עבירות לכאורה על חוקי מס-ההכנסה בארץ, שלא דובר על עבירות-לכאורה ב"שווייץ.

אבל הוא לא בקי, כפי הנראה, כי מיסמכים עצמם שהוא הפיץ. לחומר אנונימיני זה נדרשו שלושה ח"כים. בראשם וירשובסקי, ואחריו כהן וח"כ חרות יעקב שמאי, ראש סיעת תכלת-לבן בהסתדרות.

מכיוון שהחומר הועבר לגורמים שונים, לא היה מנוס מפתחה כחקירה. המפקח על הבנקים, גליה מאור, ביקשה הסברים מהבנק, בכתב ובעל-פה. וירשובסקי שיגר תזכירים מפור"טים לשופט העליון משה בייסקי, היושב עתה בראש הוועדה הממלכתית לחקירה עניין מפולת המניות הבנק איות, וכמובן גם ליועץ המישפטי לממשלה וליחזקאל קרתי, ראש אגף החקירות במטה הארצי.

אחרי קבלת חוות-ידעת של בנק ישראל, החלה המישטרה חוקרת בעניין, ואז הופתעו כמה מהגורמים ששיפשו בקרבי הבנק, לגלות שחלק מהחומר הממוסמך שהועבר לידיהם, באמצעות הגורמים האנונימיים, הוא משופץ, ובלשון מעשית - מווייץ.

פנימי, אישי

וממוספר

דיקת המיסמכים המקוריים
הוכחה, חרי-משמעת, שברג"שטיין היה מעורב עד מעל לראשו בחלק, אם לא בכל העסקות של הבנק בשווייץ. במיסגרת תפקידו, שבו נהנה מאוטונומיה רבה.

השיא הוא בחשיפת התכתבות פנימית של הבנק מיום 30 באוגוסט 1983, לכאורה זהו מיסמך תמים לחלוטין, אך למעשה הוא מאשר את דבר החשד כמעורבות פעילה של הנהלת הבנק בתל-אביב בחברות-י"קש בשווייץ (ראה גלופה).

המיכתב, שהוא תזכיר פנימי, אישי וממוספר, מיועד לאמנון שדה, שם השולח אינו מופיע. התאריך כתוב בכתב-יד ולא במכונת-כתיבה, כמי קובל.

נאמר בו: "מצ"ב אני מציג לך התכתבות ביני ובין סימנסון, המדברת בעדה והמראה את המצב ליום 17 באוגוסט 1983. בנוסף לגופים הנ"ל מחזיקים שני גופים נוספים, באמצעות בנק הפועלים בלונדון, ניירות-ערך שנרכשו בעלות כוללת של כ-50 מיליון דולר. המיכתב הוא מרשיע, אך מי שלח אותו מי התום עליז הגורמים השונים, שביקשו את הסברי הבנק למיסמכי וירשובסקי, הופתעו לגלות את המיסקר המקורי (ראה גלופה) המתפרסם עתה לראי

חברות אלה, אם היא שולטת בנעשה בהן ואם הן פועלות באופן חוקי. בטלקסים, שצורפו למיכתבים הי שונים, מוזכר שוב ושוב שמו של ברגשטיין כנמען לירדיעה, אך הכותבים התעלמו משהו מנוכחותו באותה תקופה. הם מציעים לחקור את כולם, אך את ברגשטיין - הס מלהוכיח.

בסיבוב השני של המיכתבים האנונימיים היה הכותב בטוח יותר בעצמו. המטרה שלו היתה ברורה. כך הוא אמר: "השימוש בחברות-י"קש על-ידי הבנק הפך לשיטה, שהלכה והשתכללה עם הזמן, היא בוצעה לא רק בשביל הבנק אלא גם בשביל סולל-בונה, התק"ם ומקורבים אחרים. המעניין בחברות אלה הוא שכולן הוקמו כיוזמת ובי רחפת יו"ר הנהלת-הבנק, גוית, כדי לקדם את מעמדם בעיני גופים בחב"רת-העובדים וכדי להוכיח שהוא מצליח יותר מהאחרים, ובמיוחד מקודמו (לוינסון) בתפקיד."

אך השיא היה באחרונה בסיבוב השלישי של המיסמכים. הפעם מדובר

לוינסון: חקירה נמשכת

גוית: עוד ניצחון נוסף

בחברת-י"קש של התק"ם בשם איפולים, שיבוש שם בנק הפועלים. חברה זו נמצאת עתה בחדשות נגלל עניין אחר - בריקת הסתעפות יחסי איש-העסקים דויד בלאס והתק"ם. חברה זו הוקמה בהולנד, ועל-יפי הכתוב במיסקר לא היו לה נכסים והתחייבויות. התק"ם ניהל משא-ומתן עם בנק הפועלים, שהבנק יתן את הכסף לאיפולים, כדי שזו תלווה את הכסף לתק"ם, וכך יתקיימו כביכול הוראות בנק ישראל להעברת כספים ארצה מחו"ל.

משופץ ומזוייץ

אבל מי נתן את ההוראה
נא לשים לב: טענותיו של גוית, כאילו הוא לא ידע, והעברת האחריות לברגשטיין, הרגיזה אותי במיוחד, שכן, כעובר בנושא שנים